

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
Email: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Пилипенко О.О.

foi+request-70616-
@ukrda.com.ua

Щодо роз'яснення законодавства

Міністерство юстиції України розглянуло Ваше звернення від 17.06.2020 (вх. № ПІ-П-2096 від 17.06.2020) щодо деяких питань, пов'язаних з нормативно-правовим регулювання відносин прокату деяких маломірних суден, і в межах компетенції повідомляє.

Насамперед зазначаємо, що порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, визначає Закон України «Про доступ до публічної інформації», відповідно до статті 1 якого публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Ураховуючи наведене, у розумінні зазначеного Закону Ваш лист за своїм змістом є не запитом на отримання публічної інформації, а зверненням щодо надання відповідного роз'яснення законодавства.

Разом з тим інформуємо, що відносини прокату регламентовані § 2 глави 58 Цивільного кодексу України (далі – ЦК).

Відповідно до статті 787 ЦК за *договором прокату* наймодавець, який здійснює підприємницьку діяльність з передання речей у найм, передає або зобов'язується передати рухому річ наймачеві у користування за плату на певний строк.

Договір прокату є *договором приєднання*. Наймодавець може встановлювати типові умови договору прокату. Типові умови договору прокату не можуть порушувати прав наймачів, встановлених законом.

Умови договору прокату, які погіршують становище наймача порівняно з тим, що встановлено типовими умовами договору, є нікчемними.

Договір прокату є *публічним договором*.

UB
Міністерство юстиції України
№27749/ПІ-П-2096/8.1.2 від
24.06.2020
Горовець Є.М. (Перший заступник
Міністра) 24.06.2020 10:38

Звертаємо увагу, що договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору (частина перша статті 634 ЦК).

Публічним є договір, в якому одна сторона – підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг кожному, хто до неї звернеться (роздрібна торгівля, перевезення транспортом загального користування, послуги зв'язку, медичне, готельне, банківське обслуговування тощо) (частина перша статті 633 ЦК).

Згідно з частиною першою статті 788 ЦК предметом договору прокату є рухома річ, яка використовується для задоволення побутових невикробничих потреб.

При цьому рухомими речами є речі, які можна вільно переміщувати у просторі (частина друга статті 181 ЦК).

Відповідно до статті 789 ЦК плата за прокат речі встановлюється за тарифами наймодавця.

Згідно зі статтею 790 ЦК наймач має право відмовитися від договору прокату і повернути річ наймодавцеві у будь-який час.

Плата за прокат речі, що сплачена наймачем за весь строк договору, зменшується відповідно до тривалості фактичного користування річчю.

Статтею 791 ЦК визначено особливості договору прокату, відповідно до якої наймач не має права на укладення договору піднайму.

Наймач не має переважного права на купівлю речі у разі її продажу наймодавцем.

Капітальний і поточний ремонт речі здійснює наймодавець за свій рахунок, якщо він не доведе, що пошкодження речі сталося з вини наймача.

Слід зазначити, що вищенаведені положення ЦК застосовуються, зокрема у разі укладання договору прокату катамаранів, водних велосипедів, каяків, каное. При цьому окремого порядку щодо регулювання відносин їх прокату законодавством не передбачено.

Водночас щодо користування зазначеними маломірними суднами, зокрема на підставі договору прокату вважаємо за необхідне поінформувати, що відповідно до частини п'ятої статті 67 Водного кодексу України користування водними об'єктами для плавання на маломірних суднах (веслових, моторних човнах) дозволяється з дотриманням правил, що встановлюються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті.

Крім того, звертаємо увагу, що вимоги щодо забезпечення безпеки населення на водних об'єктах України, спрямовані на запобігання надзвичайним ситуаціям, загибелі і травматизму людей на воді, врегульовано Правилами охорони життя людей на водних об'єктах України, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року

№ 301, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 04 травня 2017 року за № 566/30434. Так, зокрема розділом VIII цих Правил визначаються заходи безпеки під час користування самохідними і несамохідними маломірними/малими суднами та вітрильниками.

Важливі юридичні застереження!

1. Листи Міністерства юстиції України не є нормативно-правовими актами, не встановлюють правових норм та мають лише інформаційний характер. Їх реальне значення не перевищує авторитет аргументів та суджень, покладених в основу відповідної правової позиції.

2. Роз'яснення законодавства, яке міститься у цьому листі, не є юридичною консультацією щодо конкретної ситуації, не враховує особливостей відповідних фактичних обставин та ґрунтується на презумпції достовірності наданої заявником інформації.

3. З метою отримання повного та вичерпного юридичного аналізу конкретної справи рекомендується розглянути доцільність звернення до адвоката. Для соціально вразливих категорій громадян держава забезпечує безоплатну вторинну правову допомогу (охоплює захист, представництво інтересів в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, а також складення документів процесуального характеру) – детальніше на сайті www.legalaid.gov.ua.

4. Правова допомога часто потрібна не лише для отримання правильних відповідей на питання юридичного характеру. Нерідко без неї неможливо коректно сформулювати саме питання. Слід пам'ятати, що правильні відповіді на абстрактні питання, які сформульовані неправильно (зокрема, якщо вони насправді не стосуються конкретної справи) можуть призводити до хибних висновків, невдалої стратегії ведення справи та негативних наслідків.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Шеховцова 271-15-65

Персональні дані, вказані Вами у зверненні, захищаються та обробляються Міністерством юстиції відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.